

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟು: ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಎ.ಎನ್.¹

¹ಸಂಶೋಧಕರು, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು ವಿ.ವಿ. ಮೈಸೂರು.

ಡಾ.ಆರ್.ಚಂದ್ರಶೇಖರ್²

²ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಆಫ್ರಿಕಾದ ನಂತರ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬುಡಕಟ್ಟು ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶ ಭಾರತ. 1992ರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 635 ವಿವಿಧ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜಗಳಿದ್ದು, ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲರೂ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. 2001ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 8,43,26,240 ಇದ್ದು ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡ 8.08ರಷ್ಟಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತಲುಪುವುದಕ್ಕೆ ದುಸಾಧ್ಯವಾದ ಅರಣ್ಯ, ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎನಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾಂಶ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ವಸತಿಗಳು-ನೆಲೆಗಳು, ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ಕುಲದ ಪಂಗಡಗಳು, ಭಾಷೆ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಅರ್ಥಿಕ ಜೀವನ, ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ, ಜನಾಂಗ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳು ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ಪಂಜಾಬ್, ಹರಿಯಾಣ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು, ಅವು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಿಚಯ, ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ 105 ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಉಪ

Please cite this article as: ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಎ.ಎನ್. (2021). ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ಅವಲೋಕನ. ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಐಎಂಆರ್‌ಡಿ, 3(3). ಪು.ಸಂ. 103-110.

ಭಾಷೆಗಳು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿವೆಯಾದರೂ, ಅವು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಎನ್ನುವುದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ (ಟ್ರೈಬ್-TRIBE) ನ ಕನ್ನಡ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. (ಟ್ರೈಬ್) ಎನ್ನುವುದು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ (TRIBUS) ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಶಬ್ದವನ್ನು ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. (ಅದರ ಅರ್ಥ ಮೂರು ವರ್ಗ ಎನ್ನುವುದಾಗಿದೆ.) ಸ್ವತಂತ್ರ ದೊರೆತು ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಭಾರತದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಕೆಲವು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ “ಸೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ” (1962), ಡೇಜ್ ಪಿ.ಸಿ. (1960) ಭಗವತ್ ಬಂಡಾರಿ (1989), ಮೇನ್ & ಮೆನ್ (1989), ಉನ್ನಿತಾನ್ ಕುಮಾರ್ ಮಾಯ (1997), ಕೆ.ಎಸ್. ಸಿಂಗ್ (1994), ಕೆ.ಎಸ್. ಸಿಂಗ್, ಲಾವಣ್ಯ (1998), ಕೆ.ಎಸ್.ಸಿಂಗ್, ಹಳಬರ್ (2003) ಹಾಗೂ ಆರ್.ಬಿ. ಪಟೇನಾಬನ್, ಎಸ್.ವಿ. ಮೊಹಿದ್ದೀನ್ (2003), ಹಲವಾರು ಮಾನವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳೊಳಗೊಂಡಂತೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾರತದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳು

ಈ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಾಜಸ್ಥಾನ್, ಗುಜರಾತ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗೋವಾ, ಡಿಯು ಹಾಗೂ ನಗರ ಹವೇಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನಾ, ಭೀಲ, ಗಾರಸೀಯಾ, ಡಂಕಾ, ಕುನಬಿ, ದುಬಲಾ, ಕೂಕಲಾ, ಕೊಲಚಾ, ಕೋಕಾ, ಕಥಾಡಿ, ತಾಕೂರ್, ಬಾರಲಿ, ಧೋದಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳು ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ (ಬುಡಕಟ್ಟು) ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಭಾರತದ ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ “ಭಿಲ್” ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ಬೈವರ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. 1540-1597ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಣ ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಗ್ ಮೇವಾರದ ರಾಜನಾಗಿದ್ದು, ಇವರಲ್ಲ ಅವನ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಮೊಘಲ್ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಣ ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಗ್ ಸೋತ ಕಾರಣ ಮೇವಾರದ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಜೆಗಳು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತೊರೆದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಗುಡ್ಡಗಾಡನ್ನು ಹೊಕ್ಕರು. ಕಾಡು ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ ಅವರ ಸಂತತಿಯು ಹೊಂನಾಡಿನ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಿಯವಾಗಿ ಉಳಿದರು. ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಒಂದೇ ಕುಲದ “ಭಿಲ್” ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಪಂಗಡವಾಗಿದೆ. “ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ” ‘ಡುಂಗ್ರಿ’ ಎಂಬ ಪದವು ಬೆಟ್ಟಗಳು ಎಂದು ಮತ್ತು ‘ಗರಾಸಿಯಾ’ ಎಂದರೆ “ಹುಲ್ಲು” ಎಂಬರ್ಥವಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಈ ಹೆಸರು ಬಂದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. Singh K.S. 2003, P.222ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಹಾವೇರಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, (ಮಡಿಕೇರಿ) ಮೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ, ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಿಲ್, ಭಿಲ್, ಗರಾಸಿಯಾ, ದೋಲಿ ಭಿಲ್, ಡುಂಗ್ರಿ ಭಿಲ್, ಗರೇಶಿಯಾ, ಮೇವಾಸಿ, ಭಿಲ್ ರಾವಲ್ ಪಾಬ್ರಾ, ವಾಸವ, ವಾಸವೆ, ಭಿಲ್ ತಾವ್ಪಿ, ಭಿಲ್ ಭಾಗಲಿಯಾ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅರೇಬಿಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ 6,204 ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗುವಂತೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಸತಿಗಳು-ನೆಲೆಗಳು

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮತ್ತು ಬಿದಿರಿನ ಗೋಡೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಜನರು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆ, ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಮನೆ, ಚಾವಣಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಇನ್ನೂ ಸಹ ಕಚ್ಚಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು, ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಜಮೀನು ಅಥವಾ ಹೊಲ ಗದ್ದೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನು ಅವನ ಮನೆಯ ಎದುರು ಒಂದು ಅತಿಥಿ ಗೃಹವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವ ಯಾವುದೇ ಕಂದ್ರ ಗ್ರಾಮದ ಸ್ಥಳವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮದ ನೆರೆಯವರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಹಕಾರ, ಸಂಪರ್ಕ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅಧಿತಿಗಳಿಗೆಂದು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು

ಜೀವನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿಗೂ ವಿದ್ಯುತ್, ನೀರು, ಶಿಕ್ಷಣ, ಮುಂತಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಯಾವುದೇ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ನೀಡಿಲ್ಲ.

ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ

ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಬೆಳ್ಳಿ-ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯು ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಬ್ಲೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪುರುಷರು ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಹಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಂತೆ ಆಧುನಿಕ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಕುಲದ ಪಂಗಡಗಳು

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ 'ಭಿಲ್' ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಒಂದು ಒಳ ಪಂಗಡವಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ 'ಭಗತ್' ಮತ್ತು 'ಸಂಸಾರಿ' ಎರಡು ಉಪ ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಉಪ ಪಂಗಡಗಳ ನಡುವೆ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಾಲತ್, ಖರಡಿ, ಪೌಂಡೋರ್, ಪರ್ಮೋದ್, ಮೊರಿಯಾ, ದಾಮೋರ್, ಗಮೇತಿ, ತಾರತ್, ಭಾಗೋರಾ, ಸುವೇರಾ, ಜೋಶಿಯಾರ್, ಅಸಾರಿ ಮತ್ತು ಕಟಾರಾ ಎಂಬ ಕುಲಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಭಾಷೆ

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ ಜನಾಜನು ವಾದ್ಡಿ(ವಾಫಿ) ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಭಿಲ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಡುಂಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಬಿನ್ನಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. "ವಾಗ್ಡಿ" ಭಾಷೆಯು ಭಿಲ್ ಬುಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ಉಪಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಅವರ ಆಡು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಕುಟುಂಬವು ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಘಟಕವಾಗಿದೆ. ಕುಟುಂಬದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ "ಮಾರ್ಗಸಿ" ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರುಷರ ನಡುವೆ ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನಿಷೇಧಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮಾಜ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆ ಅಥವಾ ವಿಕಾಸ ಆದಂತೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ನಡುವೆ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಸೋದರ-ಸೋದರಿಯರ ನಡುವೆ ಸಹ ಕಲಾಪ, ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಏಕ ಪತಿ, ಏಕ ಪತ್ನಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಂಡು ಬಂದವು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ವಿವಾಹ ಪೂರ್ವ ಲೈಂಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಿಷೇಧವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ಇದೂ

ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಏಕಪತ್ನಿ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿತೇ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾರೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬಗೆಯ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ಏಕಪತ್ನಿ, ಏಕಪತಿ ಹೊಂದುವ ಪದ್ಧತಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ (Monogamy)
- ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ (Polygamy)
- ಬಹುಪತಿತ್ವ (Polyandry)

ಎಂಬ ವಿವಿಧ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ (1) ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ (2) ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿ, ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಡುಂಗ್ರಿಯ ಗರಾಸಿಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಹೊಂದಲು ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮುಸುಕು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಅಡುಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು, ದನಕರುಗಳ ಸಾಕಾಣಿಕೆ (ಪಶುಪಾಲನೆ) ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನೆ, ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪುರುಷರು ವ್ಯವಸಾಯ, ಉಳುಮೆ, ಕಟಾವು ಮುಂತಾದ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 18 ರಿಂದ 24 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನದೊಳಗಿನ ಯುವಕರು 18 ರಿಂದ 24 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನದೊಳಗಿನ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾರೆ. ವಿವಾಹ ನಂತರ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳು ವಯಸ್ಕರಾಗುವವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರ ಜೊತೆ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು 'ಭಿಲ್' ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ವಿವಾಹವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿ (ಪತ್ನಿ) ಬಂಜೆತನ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಗಂಡು ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡದಿದ್ದರೆ, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪತ್ನಿಯರನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಭಗವತ್ ಭಂಡಾರಿ (1989) ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿವಾಹ ನಿಯಮಗಳು ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ವಿವಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೀಡುವ ಗೌರವ, ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಹದಿಹರೆಯದ ಯುವತಿಯ ಜೊತೆ ಸಂವಹನ, ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧಗಳು ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ತಮ್ಮ ವಾಸಿಸುವ

ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ವರನ ಕುಟುಂಬವು ವಧುವಿನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಕಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಈ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ವರನು ವಿವಾಹದ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ, ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷತ್ವಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಮತ್ತು ಸಾವಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಅಪರೂಪ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದಾದಂತಹ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯತೆ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳಿಂದ ಬೇರೂರುತ್ತಿರುವ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವರು. ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಜನರಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದಾದ ಬಹಳ ಸಂಗತಿಗಳು ಇವೆ. ಆಧುನಿಕ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯ ಸಮಾಜಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಕೀಳರಿಮೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರು ಎಂದು ಕರೆದರೂ ಸಹ ಅವರ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ ಎಂದು ಶಹನಾವಾಬ್ ಅಖ್ತರ್ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಜನಾಂಗವು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದಾಗ ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ವಿವಾಹವು ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳು

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರೇಶಿಯಾ ಜನರು ಉತ್ತರಾಯಣ, ಹೋಲಿ, ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ, ನವರಾತ್ರಿ, ದೀಪಾವಳಿ ಮುಂತಾದ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯ 15 ರಿಂದ 20 ದಿನಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೋಲಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ವಾದ್ಯ, ಡೋಲುಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಉಡುಗೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗುಂಪು ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕತ್ತಿ, ಆಯುಧಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಣದಿಂದ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೋಲಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವ ದಿನ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಷದ ಜನವರಿ 14 ಮೊದಲ ಶುಕ್ರವಾರ ಉತ್ತರಾಯಣ ಪುಣ್ಯಕಾಲ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ದಿನ 'ಕೆನಲಿ' ಎಂಬ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಕುದುರೆಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಆತ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದು ದೆವ್ವ, ಭೂತ, ಸತ್ತವರ ಆತ್ಮಗಳು, ಮಾಟ ಮಂತ್ರ ಮುಂತಾದ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಜನಾಂಗದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ಯೋಗ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು, ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ಮರ ಕಡಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಇತರೆ

ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಅನೇಕರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ, ದನಕರುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು, ಇವುಗಳಿಂದ ಉಳುಮೆ, ಕೊಯ್ಲು ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಮರ ಕಡಿಯುವುದು, ತರಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಕೃಷಿ ಬಿಟ್ಟು ನಗರ ಅರೆನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹಾವಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಅಲಂಕಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ (ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕ ಎಣ್ಣೆ), ಬಾಚಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಆದಾಯ ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೃಷಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿಯೂ ಹಾಗೂ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ದುಡಿದು ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಂದೆ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ.30/- ರಿಂದ ರೂ.50/- ಗಳವರೆಗೆ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. 'ಚಿಂದಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವುದು' ಕೂಡ ಇವರ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹಳೆಯ ಪೇಪರ್‌ಗಳು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಶೇಖರಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳ ಮುಂದೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ತಂದ ಚಿಂದಿಗಳ ರಾಶಿ ಶೇಖರಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆರಿಸಿ ತಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಬೆಳಗಾವಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 5 ಗಂಟೆಯಿಂದ 11 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದವರಾಗಿದ್ದು ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗದಿಂದ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಇಂದು ಆಧುನಿಕ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಾಲನಂತರ ಅವರು ಮರಳಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅವರ ಕುಟುಂಬಸ್ಥರು, ಸಂಬಂಧಿಕರು ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಣ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿರುವ ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯಾದವರಿಗೆ ಈಗಿನ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಸದಾ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ

ಜೀವನವನ್ನು ನೆಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಈಗ ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕಾನೂನು ಭಯ ಎದುರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂದುಕೊಂಡು ಇದೇ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ ತಂದು ಅವುಗಳಿಂದ ವಿಧ ವಿಧವಾದ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ಇತರರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ, ಚಹಾ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಗೂಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇವರು ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಕಸುಬನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಸಮುದಾಯದವರು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಲು ಈಗಲೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಮಾಣದ ಯಶಸ್ಸು ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಇತರೆ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಈಗಲೂ ಬಡತನದಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- Bistcc A.R. (2014). Sreenamuru G.Status of Schedulcd Tribes in Karnataka Indian Streams. Res 2014-3.1-5.
- Dave.P.C. (1960) The Garasias. Delhi. P-2.
- Gjundan 2 mardan. M. (1956). An Introduction to Social Anthoplogy.
- Patel.A.M. (1998). Amjrgashna Pattana, Adivasi Garasiya in Samajika Arthika First Edition. Pp. 19, 20,21.
- Singh.K.S. (2003). People of India. Gujarat State Vol.XXII, Papulation Prakashan Pvt., Ltd., Mumbai. Pp.222-225.